

Jaume
Benavente

dibuix a les fosques

el retorn de la inspectora
Marja Batelaar

Meteorα

Jaume Benavente

Dibuix
a les fosques

LLEGIR EN CATALÀ
ASSOCIACIÓ D'EDITORIALS INDEPENDENTS

Editorial
Meteorα

Dibuix a les fosques

© Jaume Benavente i Cassanyes, 2014

Reservats tots els drets d'edició per

© Editorial Meteora SL

Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a

08013 Barcelona

Tel. 93 265 56 54

www.editorialmeteora.cat

contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: març de 2014

ISBN: 978-84-92874-93-4

Dip. Leg.: B.5144-2014

Disseny de la coberta: Eduard Serra

Fotografia de la coberta: © Alex Holland / Corbis

Impress a Liberdúplex, Sant Llorenç d'Hortons

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA, SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC, INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

DIBUJ A LES FOSQUES

Els fa l'efecte que s'enfonsen en l'oceà de negror que les envolta.

Justine, Quartet d'Alexandria, LAWRENCE DURRELL

A finals de la primavera la Unitat d'Homicidis de la Policia Regional d'Amsterdam-Amstelland, a la comissaria central d'Elandsgracht, només tenia en marxa dos casos. La inspectora Marja Batelaar donava suport extern a la inspectora Klara Müller en un, l'assassinat d'un noi en una disputa entre bandes juvenils a Noord. A causa d'aquesta poca feina, Marja Batelaar finalitzava la jornada a una hora prudent, tornava a casa amb la seva bicicleta i després practicava fúting pel Vondelpark o anava a nedar a la piscina del gimnàs. Ja al vespre, sovint es trobava al De Tuin amb la seva amiga Louise per sopar i xerrar una mica. Louise estava preparant una exposició amb els seus gravats que faria en una petita galeria de Hanzenstraat, al barri d'Oud-West. Ocasionalment, anaven al cinema o al teatre al centre de la ciutat i després feien un tomb tot tornant cap a casa. Últimament xerraven de Paul Hovestadt, a qui aquelles darreres setmanes Marja gairebé no havia vist, fora de la feina. L'esquivava? També parlaven de Franz, l'antic nòvio de Marja. Decididament, no tenia sort amb els homes. De vegades, quan arribaven a Bloemgracht la conversa continuava al vaixell de Louise, amarrat al canal, a poca distància de la casa de Marja.

Un vespre, quan ja s'havia acomiadat de Louise, va rebre una trucada telefònica de la seva mare, Ester, des de l'illa atlàntica de Pico, on feia gairebé un any que vivia. En sentir la seva veu, va pensar en la darrera vegada que havien parlat, també per telèfon, a finals de l'hivern. Llavors havia estat Marja qui havia trucat, quan just es refeia del seu primer cas, la investigació de la mort d'Ilona Vitéz¹ i dues persones més, assassinades

---

1. *El quadern de Nicolaas Kleen*

pel gàngster Nicolaas Kleen. Dies després d'aquella trucada, la seva mare li havia enviat per correu electrònic una foto que s'havia fet en un lloc anomenat Piedade, en aquella illa remota, Pico. A la fotografia feia la mateixa cara de sempre, prima, afilada, amb un somriure lleu que suavitzava la seva seriositat natural. Duia el cabell caoba, ja amb alguns flocs grisos, recollit cap enrere. Mentre parlaven per telèfon, Marja va veure de nou mentalment aquella expressió de la seva mare, serena i alhora distant.

Al principi, la conversa va ser una mica tensa. Feia massa que no enraonaven i en el fons semblava que no tinguessin gaire cosa a dir-se. La seva mare havia estat molt important en la seva vida, però ara li semblava una veu estranya a milers de quilòmetres, enmig de l'Atlàntic. Feia més d'un any que no es veien, des que Marja havia viatjat per trobar-se amb ella a Londres, on llavors vivia. Mesos després, Ester deixava la capital britànica per traslladar-se a l'illa portuguesa de Pico, a fer un reportatge per a una revista sobre el seu volcà i la seva gent. Un any després, encara hi era, a l'illa.

—Continues amb el teu volcà, a la teva illa de pluja i boira, oi? —va preguntar Marja, sense poder evitar un to una mica hostil—. Encara fotografies platges de pedra, camps de lava i carreteres solitàries?

—Has d'entendre'm —va demanar la mare.

—T'entenc.

—De debò? De vegades, em costa de creure.

—Doncs fes-ho —va dir Marja, intentant que la seva veu no semblés tan aspra—. Cadascú viu com vol. Jo també ho faig.

—Després de la mort d'en Willem, jo no podia continuar amb el teu pare —es va excusar Ester.

—No vull parlar d'això! —va exclamar-se Marja, que en tots aquells anys no havia pogut oblidar l'assassinat del seu germà—. Per què m'has trucat?

—Només volia parlar una mica amb tu.

Sorpresa i alhora escèptica, Marja va estar a punt de preguntar-li si ho deia de debò. No ho va fer, però, sinó que es va limitar a callar, restant a l'expectativa, mentre li semblava sentir, darrere la veu de la mare, el so de l'Atlàntic.

—On ets, a Piedade? —va preguntar a la fi.

—Sí, és un poblet minúscul . Jo m'hi trobo molt bé. Hi he llogat una casa.

—Has llogat una casa a Pico? —es va estranyar Marja—. Encara penses quedar-t'hi molt més?

—No ho sé, no tinc cap pressa per anar-me'n.

—Hi tens amics? Què fas, a part de fotografies?

—Sí, n'he fet algun, d'amic. Per a la gent de Pico, jo sóc *l'holandesa*, però sobretot faig fotografies, n'hauré fet milers, d'aquesta illa i d'altres de l'arxipèlag. I també camino, camino molt.

Marja la creia. Ester havia caminat molt quan vivia a Amsterdam. I gairebé sempre acompanyada de la seva càmera.

Durant una estona, totes dues van restar callades, sense saber què dir-se. A Marja aquell silenci l'angoixava. En el seu cervell se succeïen les imatges de quan eren una família feliç, a Amsterdam, al barri del Plantage, abans de la mort de Willem. Un temps que ja mai més no tornaria.

—I tu, seràs sempre policia?

—Per això m'has trucat, per sermonejar-me? —va preguntar Marja, sense acabar de creure's el que escoltava—. T'he dit jo mai el que havies de fer?

—No és el mateix.

—Per què no?

A l'altra banda del telèfon no va haver-hi resposta, només un silenci perllongat. De nou, a Marja li va semblar sentir l'oceà, fins i tot flairar l'aire salat i humit que devia planar a l'illa de la seva mare. Imaginacions, només imaginacions, va concloure, mentre escoltava el so del tramvia que s'aturava a la parada que hi havia no gaire lluny del cafè on era.

—Saps res del pare? —va preguntar Ester.

—No, no en sé res des de fa més de mig any. Suposo que continua a Olinda —va respondre Marja, recordant que el seu pare treballava en un projecte de restauració del centre històric d'aquella ciutat de la costa del Brasil—. I tu, no hi has parlat últimament?

—No, em pensava que tu potser en sabries alguna cosa.

—Doncs no —va insistir Marja, sense poder evitar una certa rudesia—. I em truques per això, perquè t'expliqui què sé del pare?

—No, no és per això —va respondre Ester, una mica insegura—. Volia trucar-li.

—Per què li vols trucar?

Altra vegada el silenci entre totes dues, amb la música lleu del cafè i l'imaginari oceà de fons. Marja se sentia nerviosa, cada cop més incòmoda.

—No ho sé, se m'ha acudit que podia fer-ho —va dir Ester.

—Heu estat anys sense parlar-vos, i ara dius que vols trucar-li?

—D'aquí a unes setmanes torno a Londres —va exposar Ester, canviant de tema.

—No m'has dit que has llogat una casa a Pico?

—I és així, però he de fer algunes coses a Londres i després tornaré cap aquí, a l'illa. Què et sembla si ens trobem? Podries venir.

Marja va tardar uns segons a reaccionar. Tot allò era molt estrany. Després de gairebé desaparèixer, la mare preguntava pel pare i, a ella, volia tornar-la a veure? Per uns moments, se li va acudir que la dona potser estava intentant reconstruir la família, tret que, ara, Willem ja no hi era.

—Sí, és clar, m'agradaria que ens trobéssim —va reconèixer Marja—. Però també podries venir tu a Amsterdam.

—Saps que no, almenys encara no —va advertir, vacil·lant, la seva mare.

Ho sabia, sí. Després de la mort de Willem, Amsterdam representava per a Ester l'escenari del dolor, de la destrucció

del seu món. Tampoc el pare ni el seu germà Ariel no havien volgut continuar a la ciutat. Només ella s'hi havia quedat i, en ocasions, a Marja li feia la impressió que els altres li ho retreien.

—Quan siguis a Londres, truca'm i et faré una visita —va proposar.

—Sí, m'agradaria molt que vinguessis —va afirmar la seva mare—. Estàs bé?

Què podia dir-li? Que es trobava bé? Se sentia millor, sí, respecte a la frustració de l'assassinat sense resoldre del seu germà, i estava satisfeta de la vida que feia, amb la seva feina a la Unitat d'Homicidis —a on continuaven mirant-la una mica de reüll—, vivint entre la casa del Jordaan i la caseta al poblet d'Uitdam, amb les xerrades amb la seva amiga Louise, les seves lectures, corrent tota sola i anant a nedar quan podia, mentre sentimentalment tornava a estar confusa entre dos homes, Paul, el seu company de feina, i Franz. Podia explicar-li això a la mare i que ho entengués?

—Sí, no et preocupis —va dir, lacònicament—. I tu, et trobes bé?

—Sí, i tant! —va declarar Ester, alçant la veu i rient una mica.

No era veritat, a ella no podia enganyar-la, va concloure Marja, però no la va contradir.

—Quan me'n vagi a Londres, et trucaré —va dir la mare, abans de penjar el telèfon.

• •

Eren més de les deu de la nit quan Klara Müller i Marja Bataelaar tornaven cap a comissaria des del districte de Noord, on havien tractat d'aplegar informació sobre l'assumpte de les bandes, quan van rebre l'avís de la Unitat d'Homicidis perquè Marja es dirigís a Borgerstraat, cantonada amb Jan Pieter Heijestraat, al cor del barri d'Oud-West. Segons la informació de què disposaven, un ciclista havia mort després de ser envestit per un vehicle que havia fugit. Segons un testimoni, moments abans de l'atropellament la víctima havia discutit al carrer amb una dona. En el lloc dels fets, ja hi havia una dotació de la comissaria del districte on havien rebut l'alerta, els tècnics de la policia científica, així com el metge forense, l'ambulància i els sergents Paul Hovestadt i Johan Wessel. El comissari en cap d'Homicidis, Jurgen Sieraal, havia decidit que Marja s'hi presentés per fer l'aixecament del cadàver. En sentir el nom de Paul Hovestadt, Marja va posar-se una mica nerviosa. Era evident que el comissari volia que treballessin junts, però ella no estava convençuda que fos el millor. Marja començava a preguntar-se si la seva relació duia enlloc.

Mentre anaven cap al lloc dels fets, Marja contemplava els carrers de l'Oud-West, un barri molt diferent al Jordaan. L'Oud-West era molt més populós, habitat per una població treballadora dins la qual coexistien els holandesos de soca-rel amb les migracions d'estrangers que havien anat canviant el seu caràcter. Entre la multitud de grups ètnics que ara vivien al barri destacaven els musulmans d'origen marroquí i turc, però hi havia de tot, des d'europaus procedents del sud i de l'est del continent, fins a iemenites, iranians, subsaharians,

surinamesos i asiàtics. Jurgen Sieraal en alguna ocasió havia dit que l'Oud-West estava *deixant* de ser holandès. En baixar del vehicle a Borgerstraat, Marja va fer una ullada ràpida al carrer tranquil, una mica gris, més aviat estret, amb un únic sentit de circulació, que a pocs metres d'on s'havia produït l'atropellament es creuava amb Jan Pieter Heijestraat, una via més ampla i amb més vida comercial. Hi havia alguns curiosos, gairebé tot homes, a tocar de la cinta que delimitava el perímetre de seguretat. A l'interior, una pantalla de plàstic protegia el cos del ciclista de la vista dels curiosos, però, tot i així, hi havia qui s'esforçava per tafanejar. Marja va fixar-se que a poca distància d'on havia tingut lloc l'atropellament, gairebé a la cantonada amb Jan Pieter Heijestraat, hi havia una bugaderia que estava oberta, encara que dins no es veia cap client. Amb rapidesa, després d'acomiar-se de Klara Müller, va dirigir-se cap a on l'esperaven per fer l'aixecament del cadàver.

Paul Hovestadt era amb Johan Wessel, a escassa distància del forense Arjo Smits —un individu discret, més aviat menut i que somreia amb timidesa— i un dels agents de la científica, que examinaven el cos de la víctima mentre que un altre agent de la mateixa unitat buscava marques dels pneumàtics del vehicle que havia fugit. Marja va saludar tothom i immediatament va estudiar el cadàver. El mort era un home blanc, europeu, d'edat adulta, de complexió prima, alt, de cabell curt i ros, amb una cara allargada, plena de sang que havia brollat d'una horrible ferida al cap. Marja es va fixar en les mans, força boniques, de dits llargs i sense marques, i va suposar que no havien patit gaire fent feines físiques. No duia cap anell. La posició del cos a terra resultava desmanegada, com és d'esperar d'algú que ha estat atropellat. L'home vestia esportivament, amb texans, samarreta, un jersei lleuger i duia sabates bones. No gaire lluny, hi havia la bicicleta del mort, d'un model antic, de color negre, feta un embolic de ferros, però de la qual s'havien salvat unes alforges que duia a la part posterior.

—Què tenim? —va preguntar Marja directament a Paul.

—Pel que diu una testimoni, la senyora Griet Pienbrokek, de setanta anys, que viu sola al tercer pis de l'edifici del davant i que deu passar-se el dia darrere la finestra, el mort i una dona han estat discutint a peu dret, a poca distància de la bugaderia. Quan la dona ha marxat carrer amunt, l'home encara ha continuat una estona aquí, ben bé uns deu minuts, sense decidir-se a pujar a la bicicleta. Quan ho ha fet, ha arribat un vehicle de color gris i l'ha envestit pel darrere. El vehicle ha fugit tombant per Jan Pieter Heijestraat. Per desgràcia, la testimoni no té prou idea de cotxes per dir-nos-en el model i, fosc com ja era, no ha pogut llegir-ne la matrícula, encara que li ha semblat que era holandesa, pel color groc. Tampoc ha vist qui conduïa. Sí que li ha semblat que havia vist altres vegades el ciclista.

—Com és això? Per aquí en circulen molts, de ciclistes...

—Per les alforques que té la bicicleta al darrere.

—Una dona observadora, però que no ha pogut llegir la matrícula del cotxe —es va lamentar Marja.

—Des de la seva finestra m'ha indicat on era el cotxe abans d'accelerar i envestir el ciclista. Els de la científica no hi han trobat res, fora d'unes taques d'oli. És tot el que sabem, un cotxe gris, que perd oli.

—El cotxe ha accelerat abans d'envestir la víctima?

—Això assegura la senyora, i per les marques a terra que examinen els de la científica, sembla que ha anat així.

—Qui és el mort?

—Segons la documentació que li hem trobat, l'home es deia Gerrit Witsen, tenia quaranta-cinc anys, amb domicili en una casa de Weesperzijde.

—Això és lluny d'aquí —va dir Marja, pensant en aquell barri a l'altra banda del riu Amstel, que prenia el nom del seu carrer principal—. Hem contactat amb la seva família?

—Sí, el comissari Sieraal ha enviat una patrulla al seu domicili —va respondre Paul— i ho han notificat a la seva dona, Diana Koppers.

—En sabem res més, de la víctima?

—Per la seva dona sabem que era antiquari i restaurador i que tenia un negoci de restauració i venda de mobiliari i objectes de decoració, Holland&Arts, amb una botiga a Nieuwe Spiegelstraat.

Marja havia passat un munt de vegades per aquell carrer on s'arregleraven unes quantes botigues d'antiquaris, i recordava que una era Holland&Arts. Per tenir un negoci en aquella zona, a Gerrit Witsen li havien d'anar bé les coses.

—No duia mòbil? —va preguntar Marja, adonant-se que no hi havia cap telèfon entre els objectes que li havien trobat a la víctima.

—No, no en duia. És clar que potser en la confusió de l'accident, algú l'hi pot haver pres, però llavors també li hauria agafat la bitlleta —va suposar Paul—. No seria la primera vegada...

Marja va fer cara d'enuig en sentir allò, perquè sabia que era possible. Un home greument ferit, morint-se, i algú sense escrúpols que se n'aprofita.

—I a la bitlleta, què hi portava?

Paul va fer un gest a un dels agents de la científica que va atansar a Marja una bossa de plàstic amb una bitlleta de pell una mica vella. La inspectora va posar-se els guants i va examinar-ne el contingut. A més de la identificació personal i el carnet de conduir, va trobar-hi dos-cents cinquanta euros, una agenda de telèfons i mitja dotzena de targetes de diferents establiments comercials de la ciutat, que Marja va relacionar amb la feina de restaurador de la víctima.

—I a les alforges, hi havia res? —va preguntar Marja.

—Una càmera fotogràfica, unes ulleres, una cinta mètrica, llapis, retoladors i uns quants papers amb alguns dibuixos de mobles —va respondre Wessel.

Marja va preguntar al forense les causes de la mort. Segons el metge, el cadàver presentava diferents ferides causades tant per la col·lisió com per la caiguda. Previsiblement, l'home

havia mort a conseqüència d'un traumatisme cranioencefàlic greu.

—Ha mort immediatament? —va preguntar Marja al forense i també a Paul.

—Sembla que no —va respondre el seu company—. Quan hi hem arribat, algú ha dit que l'home, després de l'atropellament, encara respirava durant un parell de minuts.

—Qui ho diu, això, exactament? —va voler saber Marja, mirant de reüll els curiosos que s'aplegaven a l'altra banda del perímetre de seguretat.

—El senyor Ismet Demirel —va respondre Paul, indicant-li amb el cap un home que s'estava al costat d'un dels agents—. És el propietari de la bugaderia. Té passaport holandès, però la seva família és originària d'algun lloc de Turquia.

Marja va dirigir-se al testimoni, un home al voltant dels seixanta anys, amb el cabell gris, d'alçada mitjana i que vestia amb certa distinció si es tenia en compte la combinació de camisa blanca i un lleuger pul·lòver de color crema que feia joc amb uns pantalons ben planxats i unes sabates llustroses. Un aspecte polit, ideal per treballar en una bugaderia, va pensar Marja, mentre li preguntava què havia vist. El senyor Demirel s'havia fixat que un home i una dona parlaven a la vorera, a poca distància de la bugaderia. La dona era blanca, prima, vestia texans i una gavadina clara i es cobria el cap amb una gorra. Segons el testimoni, podia tenir al voltant d'uns quaranta anys. No s'havia fixat gaire en la cara, no en recorda cap tret especial. Desgraciadament, en el moment de l'atropellament, el senyor Demirel no havia vist el cotxe que havia investit el ciclista perquè era lluny de l'entrada de la bugaderia, en un petit despatx que tenia darrere les màquines del seu negoci, i només havia sentit l'enrenou i els crits de la gent. Havia sortit a corre-cuita i havia estat dels primers d'apropar-se al ciclista. Hi havia clients en aquell moment a la bugaderia, algú que ell conegués i que pogués donar informació a la policia?, va preguntar-li Marja. Estava sol, no hi havia ningú, tret de la seva

nêta, Sarila, una nena de deu anys, però ella no havia vist res perquè era al despatx de la bugaderia, jugant.

L'home atropellat era el que abans havia vist parlant amb una dona. Entre gemecs, tractava de dir alguna cosa, però no ho havia aconseguit, va explicar Demirel. Ni una paraula, ni un nom?, va preguntar-li la inspectora. Segons Demirel, a l'home atropellat li brollava sang del cap, s'agafava amb força al seu braç, mentre gemegava de dolor i feia esforços per parlar, però era com si tingués la llengua travada, no va aconseguir dir-li res. Després de donar les gràcies a Demirel, Marja va endur-se Paul i Wessel lluny dels curiosos.

—Aquest és un barri popular, amb força gent amunt i avall, i tret del que expliquen la Griet Pienbrokek i l'İsmet Demirel, ningú més no ha vist res? —va preguntar Marja, incrèdula.

—Per increïble que sembli, no hi ha ningú més que ens pugui ajudar —va lamentar-se Paul—. Tot deu haver passat només en uns segons. Un vehicle que s'emporta per davant un ciclista, just en el moment que hi ha ben poca gent al carrer. Qüestió de mala sort i, després, el pànic que fa que el conductor del vehicle fugi.

—Però el conductor ha accelerat abans d'investir Gerrit Witsen, oi? —va objectar Marja.

—Per què ha accelerat en un carrer estret com aquest i tenint un ciclista al davant? —va intervenir Wessel, compartint l'estranyesa de Marja.

—I a més a més, ha fugit. Encara que hagi estat només un accident —va dir Marja—, el culpable és algú que té por de les conseqüències o que amaga alguna cosa. Potser el conductor anava begut o el cotxe era robat.

—La senyora Pienbrokek no coneix la víctima, però està molt segura d'haver vist aquest home altres vegades passant amb la seva bicicleta, com t'he dit abans —va recordar Paul.

—No sembla pas un barri on un antiquari restaurador faci negocis —va dir Marja—. I de la dona amb qui discutia, què en sabem?

—Segons la Griet Pienbrokek —va explicar Paul—, no l’ha pogut veure gaire bé, només pot dir-nos que era blanca, que semblava jove, prima, que no li ha pogut veure la cara, ni tampoc el cabell perquè duia una gorra, i que vestia texans i una gavadina de color clar. I feia una estona que era per aquí.

—Fent què?

—Potser esperava algú, tal vegada el mateix Gerrit Witsen —va suposar Paul.

—Tenim restes de pintura i metall de cotxe a la bicicleta —va avisar un dels perits de la científica, mentre carregaven la bicicleta en un transport per endur-se-la a analitzar— i també hi hem trobat trossos de vidre d’un dels llums frontals del cotxe.

—No crec que el conductor de l’automòbil el porti a cap taller a arreglar-lo, seria massa beneït perquè l’enxampariem —va dir Marja—. Ho farà ell mateix o, si és llest de debò, es desfarà del vehicle de manera que no puguem trobar-lo mai o relacionar-l’hi.

Tant Paul com Wessel hi estaven d’acord.

—Per mi ja estem, inspectora —va avisar Arjo Smits, el forense.

—I nosaltres també —van anunciar els de la científica.

—D’acord, ja podem recollir, doncs —va concloure Marja, i va ordenar l’aixecament del cadàver—. Endueu-vos-el al dipòsit. Paul, porta’ns al pis de la senyora Pienbrokek —fent referència també a Wessel.

Notant al darrere les mirades dels curiosos, van dirigir-se a un edifici de tres plantes amb la façana de maons vermello-sos i les finestres blanques. No hi havia ascensor i van haver de pujar, per una escala estreta i molt inclinada, fins al tercer pis, on vivia Griet Pienbrokek. Quan els va obrir la porta, Marja va trobar-se davant d’una dona gran, ben vestida i pentinada, d’aspecte una mica retret i que semblava molt nerviosa, probablement pel xoc de veure com atropellaven algú. A petició de Paul, la dona va repetir el relat del que havia vist des de la seva

finestra. Llavors Marja va mirar-hi i va acceptar que, des d'allí dalt, era difícil distingir cap matrícula.

—No pot donar-nos cap detall del vehicle que ha atropellat el ciclista? —va preguntar la inspectora—. Ja sé que no ha pogut llegir la matrícula, però potser s'ha fixat si duia algun distintiu o algun accessori, com per exemple un portabicicletes al sostre...

—Em sap greu, però només he pogut veure que era gris i prou.

—Al meu company li ha dit que la matrícula era holandesa.

—Sí, la matrícula del darrere era de color groc.

—Està del tot segura que el vehicle ha accelerat abans d'investir el ciclista?

—Del tot.

—I el conductor, ja ha explicat al meu company que no s'ha aturat, però ha tret almenys el cap per la finestreta?

—No, no l'ha tret. Tot ha passat molt de pressa i en uns segons ha desaparegut, tombant ràpid per Jan Pieter Heijestraat.

—Què ens pot explicar de la dona que vostè diu que discutia amb el ciclista, abans de l'accident?

—Per què m'ho tornen a preguntar? —va protestar tímidament Griet Pienbrokek, mirant-se Paul—. Ja els he explicat que era prima i que m'ha semblat jove, duia texans, una gavadina clara i una gorra.

—D'acord —va dir Marja, en to comprensiu—. Li ha semblat que la dona i el ciclista s'han trobat per casualitat, o creu que havien quedat?

—Inspectora, no sé què dir-li —va dubtar Griet Pienbrokek.

—Han discutit de seguida que s'han trobat, o primer han parlat amb calma? —va preguntar aleshores Marja, recordant que Demirel no havia dit que el ciclista i la dona discutissin, sinó que parlaven.

—Primer s'han saludat. Només han tardat uns minuts a barallar-se.

—Hi havia més gent al carrer, al seu voltant?

—Algú se'ls ha mirat, sí —va respondre Griet—, però ha passat de llarg.

—Vostè ha vist algú conegut del veïnat que fos a la vora quan s'ha produït l'atropellament? Necessitem més testimonis del que ha succeït.

—Hi havia gent, sí —va dir a la fi, insegura—, però no he pogut veure qui eren. A més, encara que pogués dir-li qui són, li repeteixo que la gent no vol problemes.

—No tothom és així —va replicar Marja—. Almenys em podrà dir si, quan ha tingut lloc l'atropellament, la dona hi era, al carrer?

—No, no, ja feia uns minuts que havia marxat, Borgersstraat amunt. Abans ja l'hi he explicat a vostè —va tornar a queixar-se la dona, dirigint-se a Paul.

—Per on vindria després l'automòbil gris?

—Sí, això —va respondre amb seguretat Griet.

—Vostè coneix el senyor Demirel, l'home que porta la bugaderia del davant? —va preguntar Marja.

—Sí, un bon home, és un dels pocs que em saluden.

—Ha estat ell el primer de mirar d'auxiliar el ciclista?

—No ho sé —va balbucejar Griet Pienbrokek—. Tot ha estat molt confús. Han aparegut diferents persones i no sabia dir qui ha estat el primer.

Marja va acomiadar-se de la dona, demanant-li que si recordava alguna cosa contactés amb ells a comissaria, i acompanyada per Paul i Wessel va tornar cap al carrer. L'ambulància s'havia endut el cadàver i tant el forense com la patrulla ja no hi eren tampoc. Havien desaparegut també la majoria de curiosos. Marja va veure que l'altre testimoni, Demirel, havia tornat a la seva bugaderia, que continuava buida.

Paul va oferir-se per dur-la amb cotxe a casa i Marja va acceptar. Durant el trajecte van parlar de l'atropellament del

ciclista. Podia ser un accident fortuït, amb un resultat tràgic. Un homicidi involuntari, però amb l'agreujant que el culpable havia fugit. A partir d'aquesta suposició, el causant de l'atropellament podia desfer-se del vehicle i mai més no en sabrien res, però també podia ser que, a causa del remordiment i la por de ser descobert, s'entregués a la policia. Si anava així, al cap de dos o tres dies el tindrien, almenys aquesta era l'opinió del comissari en casos semblants. Hi havia una segona possibilitat: que l'atropellament fos conseqüència de la discussió, que fos la dona amb qui s'havia barallat Gerrit Witsen qui conduís el vehicle. Llavors, es tractaria d'un homicidi voluntari, d'un assassinat.

Ja a Bloemgracht, davant de casa de Marja, la inspectora i Paul es van fer un lleu petó als llavis i després van dir de sortir plegats el cap de setmana, però a Marja continuava semblant-li que alguna cosa no funcionava entre tots dos. Quan Paul va marxar amb el cotxe va fixar-se que hi havia llum al vaixell de Louise.

Tot i que era tard, la seva amiga probablement encara treballava, preparant el material de la seva exposició. No tenia horaris, quan calia ficar-se a fons en una història ho feia, i això agradava a Marja. Indecisa, perquè no volia distreure-la de la feina, Marja va rumiar-s'ho una mica abans de visitar-la. Louise, en veure-la, se'n va alegrar i va fer-la passar a l'interior del vaixell. Portava massa hores amb els gravats, va assegurar-li, encara que Marja va imaginar-se que ho deia per no fer-la sentir malament per la interrupció. Mentre parlaven, Jeff, el gat de Louise, voltava les cames de les dues dones. També ell semblava voler-li dir a Marja que era benvinguda. Louise, que estava escoltant música de Norah Jones, en saber que Marja encara no havia sopat, va oferir-se a acompanyar-la a fer un sandvitx. Marja va dir-li que no, que estava cansada i no volia molestar-la, però, sense adonar-se'n, es va trobar asseguda en un dels dos sofàs desballestats de Louise, amb un entrepà que l'amiga li havia preparat i una tassa de cafè llarg.

Mentre Louise recollia els estris de la seva feina, Marja va anar queixalant el menjar, que el gat no perdia de vista, mentre li explicava que venia de l'Oud-West on un ciclista havia mort en ser envestit per un vehicle que havia fugit, a deu minuts escassos d'Hanzenstraat, on hi havia la galeria en què Louise exposaria els seus gravats. Louise va sentenciar que la fatalitat et podia encalçar en qualsevol lloc, pressuposant que la mort del ciclista havia estat un tràgic accident. Marja, en canvi, no tenia tan clar que el succés fos accidental, però estava d'acord que tan sols en uns segons la vida podia canviar del tot, fins i tot desaparèixer, a Borgerstraat o en qualsevol lloc del món. També havia estat així, en l'assassinat sense resoldre del seu germà Willem.

Quan va acabar de netejar els estris, Louise també va servir-se un cafè i totes dues van instal·lar-se en unes cadires de plàstic que Louise tenia a coberta. Al carrer encara circulava de tant en tant algun ciclista i algun vianant. La porta que duia a l'interior del vaixell no estava del tot tancada i la música de Norah Jones els arribava. Per uns moments, Marja va estar a punt de parlar de Paul, però al final no ho va fer. També li hauria agradat explicar-li la trucada de la mare i que li havia proposat de trobar-se a Londres, però tampoc va dir-li res d'allò. De sobte, se sentia cansada i només tenia ganes d'estar-se allí, amb una tassa de cafè, al costat de la seva amiga, fruïnt de la quietud de l'aigua del canal i del silenci, tan sols alterat per la veu melodiosa de Norah Jones i el pas d'alguna bicicleta.

• •